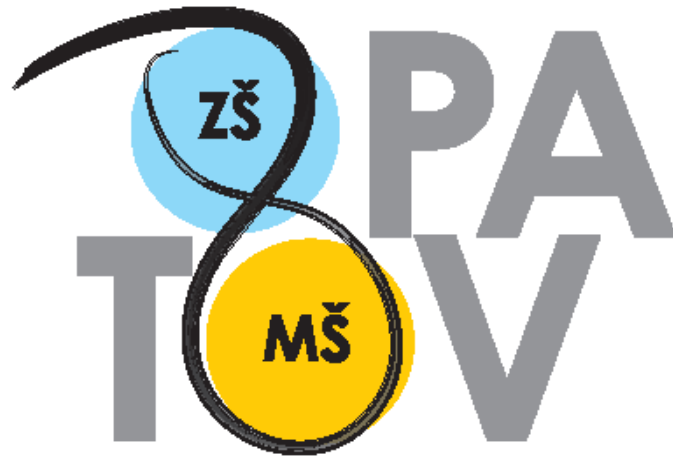

ZŠ a MŠ Běly Jensen, Opatov, okres Svitavy

VYHODNOCENÍ MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

ZA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

Zpracovala: Mgr. Ivana Marková, školní metodik prevence

1. Úvod

V roce 2023/2024 byl uskutečňován Minimální preventivní program na naší škole. Realizoval se v úzké spolupráci s PPP v Ústí nad Orlicí, s PPP Svitavy, OSPOD Svitavy, s výchovným poradcem, s rodiči dětí i s pedagogickými pracovníky. Byla připravena řada akcí, projektů a preventivních programů.

Ve všech ročnících si žáci spolu s třídními učiteli vytvořili pravidla chování ve třídě, jako předpoklad dobrého klimatu třídy, v průběhu školního roku je využívají při řešení kázeňských přestupků.

V ročnících na 1. stupni naší základní školy byla prevenci sociálně nežádoucích jevů věnována pozornost převážně v předmětech prvouka, čtení, vlastivěda, přírodověda, výtvarná výchova a tělesná výchova. K probíraným tématům patřily především: vztahy ve třídě, osobní bezpečí, šikana, styk s cizími lidmi, rasismus, drogy – kouření, zásady první pomoci, krádeže, ochrana zdraví, chování k postiženým lidem, dopravní výchova. Kromě toho, že se vyučující zabývali přímou primární prevencí, zaměřili se i na posilování pozitivních jevů v dětském kolektivu. Hlavně na rozvíjení dobrých vztahů a na spolupráci v kolektivu, toleranci a ochotě pomoci, vyjadřovat vlastní názor a naslouchat druhým.

Obdobným tématům se věnovali i žáci 2. stupně v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, literární výchova a sloh, ale i v předmětech přírodovědných. Žáci osmého a devátého ročníku se zaměřili navíc na svou budoucí profesní orientaci – volba povolání.

Ve školním roce 2023/2024 jsme nemuseli řešit žádné vážné případy, které by zásadně ohrožovaly zdraví a bezpečnost žáků, nemuseli jsme se s řešením obracet na Policii ČR. Všechny řešené případy jsme vyhodnotili v rámci třídních kolektivů s třídním učitelem, v závažnějších případech s paní ředitelkou (výchovnou poradkyní) a metodičkou prevence. Ve všech případech byli kontaktováni rodiče. Buď telefonicky, v rámci třídních schůzek nebo byli pozváni na schůzku a seznámení se s nastalou situací. Na škole byly evidovány následující projevy rizikového chování: problémy v komunikaci především u některých starších žáků, kteří měli potíže se sebeovládáním a volbou vhodných verbálních vyjadřovacích prostředků, hrubé porušení školního řádu – kouření elektronických cigaret v prostorách školy. Způsoby řešení: třídní učitel v třídním kolektivu, spolupráce výchovné poradkyně a školní metodičky prevence se zákonnými zástupci (zápisy z jednání se zákonnými zástupci), spolupráce s organizacemi a odborníky, kteří se podílejí na prevenci rizikového chování (OSPOD Svitavy, SVP ALFA Svitavy).

2. Aktivity a projekty přispívající k prevenci rizikového chování u dětí

Projekty, programy za školní rok 2023/2024

Programy všeobecné primární prevence

Preventivně vzdělávací programy - ve spolupráci se vzdělávací společností MP Education jsme na naší škole v pátek 15. 1. 2024 zrealizovali sérii přednášek o správném fyzickém, psychickém a sociálním vývoji. Pro mladší žáky (4. + 5. ročník) byla určena hodinová přednáška: „**Na světě nejsi sám**“ obsahem přednášky je podpora individuality a zdravého

sebevědomí žáků, zvládnutí negativních emocí, prevence sociálně - patologických jevů (šikana, agresivita...). Přednáška byla spojená s prezentací formou obrázků a fotografií. Dívky 6. a 7. ročníku absolvovaly hodinovou přednášku na téma: „**Dospívám aneb život plný změn**“ jak název napovídá, tématem byla stavba a funkce ženských pohlavních orgánů, hormony, emocionální změny, sociální dozrávání, správné hygienické návyky a vhodná životospráva v období puberty. Dívky 8. a 9. ročníku absolvovaly hodinovou přednášku na téma: „**Žena jako symbol života**“ obsahem byl vztah ke svému tělu a ženskosti, zdravý životní styl a základy reprodukčního zdraví. Žáci programu absolvovali se zájmem, bylo vidět, že témata jsou pro ně zajímavá a přínosná.

Hrou proti AIDS - žáci 9. ročníku se zúčastnili výukového programu „Hrou proti AIDS“. Akce proběhla pod záštitou SZŠ Svitavy. Jejím hlavním cílem bylo předat základní znalosti o možnostech přenosu viru HIV a ochraně před nežádoucím otěhotněním. Žáci soutěžili na několika stanovištích a plnili zábavné úkoly.

Preventivní programy pod záštitou **POLICIE ČR** proběhly na naší škole přednášky (besedy) s por. Mgr. Zavřelovou na tato témata: Dopravní výchova, Osobní bezpečí, Kyberšikana, Návykové látky.

Roztančená škola – na naší škole se uskutečnila sportovní, tanečně pohybová akce s názvem „Roztančená škola, děti v pohybu“. Tento zážitkový a preventivní program byl určen pro všechny žáky školy. Žáci si vyzkoušeli něco nového, naučili se základům několika moderních tanečních stylů, procvičili si rytmické cítění, tempo, dynamiku, vytrvalost a soustředění. Přestože se některým dětem ze začátku moc tančit nechtělo, nakonec se všichni rozhýbali. Věříme, že tato taneční a pohybová výchova nebyla v Opatově naposledy a budeme se zase těšit na další roztančené dny!

Děti patří domů - žáci druhého stupně se zúčastnili besedy na téma pěstounská péče. Tuto formu náhradní rodinné péče nám přijeli blíže představit pracovníci organizace Děti patří domů. Žáci se seznámili se službami, které organizace nabízí od hostitelské péče až po respitní pobyty a služby. Součástí programu bylo promítání filmu, který organizace natočila. Během celého programu měli žáci možnost diskutovat s lektorem o věcech, které je v souvislosti s náhradní rodinnou péčí zajímaly.

Preventivní program společnosti e-DUHA – na škole proběhla preventivní akce pro 2. – 9. ročník, kterou pro nás připravila organizace e-Duha. Pro menší děti jsme zvolili besedu „Netiketa pravidla chování na internetu“ a „Rizika online her“. Věnována byla online závislosti (internet, počítač, tablet mobilní telefon aj.). U starších žáků se lektor ve své přednášce věnoval problematice závislosti, gamblingu, hraní a sázení, sdílení osobních dat a fotografií na sociálních sítích.

Projekty

Den Země (1. – 9. ročník) – v rámci projektu Dne Země úklidu Opatova ve spolupráci s obcí Opatov. Tentokrát jsme byli zapojeni do celorepublikového projektu „Uklidme Česko s Barbie“, čemuž odpovídaly i růžové rukavice a pytle, které děti obdržely na sběr odpadků. Nejprve jsme vyhodnotili nejkrásnější Barbie a Kena, kteří obdrželi tričko „Barbie 65“, poté jsme se rozešli na jednotlivá místa uklidit Opatov od nepořádku. Děti pracovaly opravdu

svědomitě a sesbíraly celkem 48 pytlů odpadků. Některé děti dokonce ve sbírání pokračovaly i ve svém volném čase. Všem zúčastněným patří velký dík za odvedenou práci.

Projektový den „Logické hry 1“ pro žáky 1. ročníku. Zúčastnili se ho prvňáci společně s předškoláky. Na začátku se děti seznámily s pojmem robot, dozvěděly se jakým způsobem roboti pracují a jak nám mohou pomáhat. Pak si vyzkoušely skládání sudoku, doplňování obrázků podle osové souměrnosti a doplňování logických řad, z lega vytvářely stavby podle své fantazie. Nakonec si mohly vyzkoušet roli robota nebo navigátora, kde si mohly ověřit, že, robot neudělá, co chcete, ale jen to, co mu řeknete.

Projektový den „Logické hry 2“ pro žáky 2. a 3. ročku. Hravé a zároveň vzdělávací dopoledne si žáci velmi užili. Lektor z Malé technické univerzity si pro nás připravil hry, které podpoří rozvoj inženýrského myšlení a rozšíří znalosti z digitálního světa. Žáci si vyzkoušeli práci ve čtvercové síti, osovou souměrnost v prostoru, logické uvažování, kombinatoriku. Nejvíce je bavila role programátorů a robotů při společné hře v "programátorském prostředí".

Projekt „Ovoce a zelenina do škol“, „Mléko do škol“ (1. – 5. ročník)

Žáci se seznamují s druhy ovoce a zeleniny, zásady zdravého stravování a s pravidly správného stolování.

Cílem projektu „Mléko do škol“ je podpora zdravé výživy a zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků.

Projekt „Ochrana člověka za mimořádných situací“ (1. – 9. ročník) – leden a červen 2023.

Cílem projektu je naučit žáky správnému chování v případě mimořádných událostí a preventivní příprava na nepředvídatelné události.

Projekt „Normální je nekouřit“ (1. – 5. ročník) – program přispívá k postupnému formování postojů, k výchově k hodnotám jako je zdraví, život a odpovědný přístup dětí k svému zdraví, jak si chránit svoje zdraví před pasivním kouřením, užíváním drog, až po chování v každodenním životě.

Projektový den: „Kurz přežití ve světě financí“ - pro žáky 4., 5., a 9. ročníku. Tento projekt je týmová kreativní hra určená pro žáky základních a středních škol. Žáci zábavnou formou nahlédli do světa dospělých, pochopili, že hospodaření domácnosti je složitější, než se domnívali a že náklady obsahují mnoho položek, které jsou důležité. Prohloubili si dovednost pracovat ve skupině, radit si a vyhodnocovat různé alternativy, ověřili si také, že chyba je může navést na správné řešení.

Projektový den ve Svitavách (ZŠ Riegrova) – zeměpis, chemie, fyzika, polytechnika, informatika (5. ročník).

Volnočasové aktivity

Žáci jsou podporováni k aktivnímu využívání volného času a měli možnost navštěvovat ve školním roce 2023/2024 zájmové kroužky, které probíhaly pod vedením pedagogů školy.

Programování a robotika

Pohybový kroužek skupina 1

Pohybový kroužek skupina 2

Doučování 9. ročník ČJ

Doučování 9. ročník M

Ve školním roce proběhlo velké množství akcí a soutěží pro děti, které plnily funkci regenerační, kompenzační, sociálně preventivní a výchovnou.

Plavecký výcvik, sportovní týden, školní výlety

Termín	Ročník	Místo	Dozor	Počet dní	Akce
27. 9. – 29. 11. 2023	MŠ, 3. – 4. ročník	Česká Třebová	Třídní učitelé – 1. stupeň, učitelé MŠ	10 lekcí	Plavecký výcvik
23. 10. 2023	MŠ, 1. – 9. ročník	Brno – „Celá škola jeden den ve VIDA“	Celý pedagogický sbor, asistenti pedagoga, učitelka MŠ	1 den	Projektový den
8. 1. – 12. 1. 2024	MŠ, 1. – 9. ročník	Čenkovice Opatov	Třídní učitelé 1. – 2. stupeň, učitelka MŠ	5 dní	Sportovní týden
17. 5. 2024	4. + 6. + 7. ročník	Outdoor Resort Březová	Mgr. Marková, Mgr. Crhová, Mgr. Haladová, S. Černá, J. Tanko	1 den	ŠPZ
4. 6. 2024	MŠ + 2. + 3. ročník	Resort Dolní Morava	Bc. Holasová, Mgr. Šudomová K. Sobková	1 den	ŠPZ
5. 6. 2024	9. ročník	Boskovice	Mgr. Faršolasová S. Černá	1 den	ŠPZ
18. 6. 2024	5. ročník	Praha	Mgr. Kopecká	1 den	ŠPZ
18. 6. 2024	8. ročník	Ústí nad Orlicí	Bc. Sochorová	1 den	ŠPZ
26. 6. 2024	1. ročník	Pardubice	Mgr. Šíblová K- Vaculíková	1 den	ŠPZ

Školní akce:

Divadelní představení ve škole 1. – 9. ročník, návštěva Knihovna Opatov 1. – 9. ročník, Dopravní hřiště Svitavy 1. – 6. ročník, Dravci, Sběr papíru – říjen 2023, duben 2024, Technohrátky Moravská Třebová 9. ročník, Advent – muzeum v Poličce 6- ročník, Mikuláš ve škole, Vánoce v muzeu Svitavy, Vánoční dílny, Velikonoce ve škole, Kino Svitavy: „Planeta Země“ 6. – 9. ročník, Andersenova noc s Tartasem, Technohrátky Letohrad 8. ročník, Zápis budoucích prvňáčků, výchovný koncert, Čarodějnice ve škole, Technohrátky Lanškroun 8. ročník, Recyklohraní, Divadlo Česká Třebová 5. – 8. ročník, Den dětí, Pasování prvňáčků na čtenáře, XII. Školní akademie.

Vědomostní soutěže:

Mladý chemik 9, ročník, Logická olympiáda 2023, Přírodovědný Klokan 8. + 9. ročník, Matematický Klokan 2024.

Sportovní soutěže:

Prespolní běh Svitavy, Florbal ČEPS UP Svitavy 1. + 2. stupeň, OVOV Moravská Třebová, Basketbal 8. + 9. ročník, Mini fotbal Svitavy, Vybíjená Svitavy, Pohár Českého rozhlasu Svitavy, Dny florbalu Česká Třebová, Mc Cup Svitavy, Mc Donald Cup Pardubice, T- Mobile běh 2024.

3. Vzdělávání ŠMP, pedagogů, spolupráce celého sboru při plnění MPP

Velmi dobře pracuje ŠPP (výchovná poradkyně, školní metodička prevence, školní speciální pedagožka), které spolu s třídními učiteli řeší závažné nedostatky v chování žáků nebo stížnosti rodičů na chování některých žáků k jejich dětem, dále probíhá standartní spolupráce s učiteli při organizaci různých preventivních aktivit.

Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování

téma, název	období	příjmení
Setkání metodiků prevence	září 2023 – červen 2024	Mgr. Marková
Setkávání výchovných poradců	září 2023 – červen 2024	Mgr. Hebelková
Autorita učitele	22. 9. 2023	Mgr. Kopecká
Psychohygienu a poznání	říjen 2023	celý pedagogický sbor
Spolupráce s rodiči žáků s SVP	18. 10. 2023	S. Černá
Komunikace s rodiči	25. 10. 2023	S. Černá
Agrese a agresivita žáků	28. 11., 30. 11. 2023	K. Sobková
Kratom	12. 12. 2023	Mgr. Marková

4. Spolupráce s rodiči

Na naší škole byla velmi dobrá spolupráce s rodiči dětí, kteří byli o všech akcích a programech, které připravovala škola, informováni na třídních schůzkách, zároveň jim byla dostupná nástěnka, kde byly všechny informace zveřejněny a byly rovněž zpřístupněny na webových stránkách školy. Byl možný telefonický, písemný a osobní kontakt podle potřeby. Pravidelné byly i konzultace s rodiči problémových žáků. To vše výrazně přispívalo ke školní úspěšnosti dětí i k prevenci rizikového chování u dětí.

5. Závěr

Tak jako v minulých letech, jsme se i ve školním roce 2023/2024 snažili o vytvoření vhodného školního prostředí. Prostředí založeného na důvěře, respektu, vstřícnosti, komunikaci a spolupráci. Naším hlavním cílem byla bezpečnost, duševní pohoda a zdraví žáků. Minimální preventivní program je nástrojem, který pomáhá zajistit bezpečné a zdravé prostředí nejen pro žáky, ale i pro ostatní zaměstnance školy. Učitelé se snažili hlavně motivovat žáky k práci, předávat učivo co nejkvalitněji a zábavnou formou. Naším cílem bylo stmelovat kolektivy, utužovat přátelské vztahy a působit pozitivně na psychiku žáků. Výchovný poradce i metodik prevence mají konzultační hodiny pro žáky i pro rodiče. V rámci MPP si žáci vytvořili povědomí v oblasti sociálně patologických jevů, znají rizika spojená

s kouřením, alkoholem a drogami. Měli by vědět, jak se zachovat, budou-li šikanováni, či jinak zneužíváni.

Na škole poukazujeme na kladné a pozitivní vzory, odmítáme násilí a tím podporujeme zdravý životní styl. Učíme děti vhodně využívat volný čas, aby nepodléhaly nudě a stresu, které je mohou dovést až ke společensky negativním jevům.